

De raad van de gemeente Heiloo:

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 31 oktober 2023 ;

gezien het advies van de raadscommissie d.d. 13 november 2023;

gelet op het bepaalde in de artikelen 108 en 149 van de Gemeentewet en afdeling 17.2 van de Omgevingswet;

b e s l u i t vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Heiloo 2024

Paragraaf 1. Definities

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- advies: het advies van de commissie conform de taken en werkzaamheden uit artikel 2 van de verordening dat met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit gegeven wordt;
- beeldbepalend of karakteristiek pand: zoals bedoeld in het omgevingsplan en/of de Verordening fysieke leefomgeving gemeente Heiloo;
- college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo;
- commissie: gemeentelijke adviescommissie als bedoeld in artikel 17.9 van de wet, genaamd adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Heiloo;
- cultuurhistorische waarde: de aan een bouwwerk of gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan en het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis van dat bouwwerk of dat gebied heeft gemaakt;
- gemeente: gemeente Heiloo;
- gemeentelijk monument: zoals aangewezen in het omgevingsplan en/of de Verordening fysieke leefomgeving gemeente Heiloo;
- goede omgevingskwaliteit: “een goede omgevingskwaliteit” is naast veiligheid en gezondheid opgenomen in de maatschappelijke doelstellingen van de wet (artikel 1.3 van de wet). Dit geeft aan dat aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap belangrijk zijn. Het gaat daarbij zowel om de menselijke beleving van de fysieke leefomgeving als om de waarden die de maatschappij toekent aan de identiteit van gebieden (Kamerstukken II 2013-2014, 33962, nr. 3).

De gemeente heeft de plicht de zorg voor de omgevingskwaliteit zelf in te vullen, inclusief het adviesstelsel op het gebied van de omgevingskwaliteit. Burgers kunnen, wanneer geen concrete gedragsbepalingen voorhanden zijn of deze niet toereikend blijken, ten aanzien van het doel van een goede omgevingskwaliteit een beroep doen op de algemene zorgplicht;

- provinciaal monument: onroerend monument, dat is beschermd op grond van de vigerende Omgevingsverordening van de provincie Noord-Holland;
- raad: de gemeenteraad van de gemeente Heiloo;
- voorbeschermd gemeentelijk monument: monument of archeologisch monument waarvoor het omgevingsplan en/of de Verordening fysieke leefomgeving gemeente Heiloo een voorbeschermingsregel bevat vanwege het voornemen om aan dat monument of archeologisch monument in het omgevingsplan en/of de Verordening fysieke leefomgeving gemeente Heiloo de functie-aanduiding gemeentelijk monument te geven;
- voorbeschermd provinciaal monument: monument of archeologisch monument waarvoor het omgevingsplan of de omgevingsverordening een voorbeschermingsregel bevat vanwege het voornemen om aan dat monument of archeologisch monument in het omgevingsplan of conform de omgevingsverordening de functie-aanduiding provinciaal monument te geven;
- wet: de Omgevingswet;

Paragraaf 2. Adviestaak

Artikel 2. Taak en werkzaamheden

1. De commissie heeft als taak de raad en het college te adviseren bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden op grond van de wet met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit en al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Daaronder wordt in elk geval begrepen het geven van voorlichting over de doelstelling van een goede omgevingskwaliteit en over de werkzaamheden van de commissie.

2. Ter uitvoering van haar taak:

a. adviseert de commissie op verzoek van het college over een (concept)aanvraag om of een ontwerpbesluit voor een omgevingsvergunning voor:

1°. een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een monument;

2°. een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een voorbeschermd gemeentelijk of provinciaal monument of een gemeentelijk of provinciaal monument, tenzij de gemeente (snel)toetsingscriteria heeft opgesteld voor ambtelijke toetsing;

3°. een omgevingsplanactiviteit in geval de commissie in het omgevingsplan als adviseur is aangewezen, daaronder in elk geval begrepen een omgevingsplanactiviteit waarbij een beschermd dorpsgezicht, stolp, een pand met waarde cultuurhistorie, beeldbepalend of karakteristiek zijn betrokken die op de cultuurhistorische waardenkaart of in het omgevingsplan zijn aangegeven, tenzij de gemeente (snel)toetsingscriteria heeft opgesteld voor ambtelijke toetsing;

4°. een andere activiteit in geval het college een advies nodig acht met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit, met uitzondering van de kleine (ver)bouwplannen die in aanmerking komen voor en voldoen aan de sneltoetscriteria benoemd in hoofdstuk 2 in deel B van de nota Omgevingskwaliteit gemeente Heiloo.

b. adviseert de commissie op verzoek van het college over het door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aanwijzen van een onroerende zaak als rijksmonument ingevolge artikel 3.1, eerste lid, van de Erfgoedwet;

c. adviseert de commissie op verzoek van het college over het aan een locatie geven, wijzigen of intrekken van de functie-aanduiding (voorlopig) gemeentelijk monument of een functie-aanduiding anders dan gemeentelijk monument die betrekking heeft op cultureel erfgoed op grond van artikel 4.2, eerste lid, van de wet en adviseert de commissie op het verzoek van het college over het door de provincie aan een locatie geven, wijzigen of intrekken van de

functie-aanduiding provinciaal monument ingevolge de vigerende Omgevingsverordening van de provincie Noord-Holland;

d. adviseert de commissie op verzoek van het college over het ontwikkelen van beleid inclusief omgevingsvisie, omgevingsplan en maatwerkregels voor de omgevingskwaliteit;

e. adviseert de commissie op verzoek van het college in een geval van een verkenning als bedoeld in artikel 5.48, tweede lid, van de wet of in een geval van een onderzoek ter plekke en in andere gevallen waarin het college een advies nodig acht in verband met een verkenning of met een onderzoek ter plekke van een mogelijk bestaande of toekomstige opgave in de fysieke leefomgeving;

f. informeert en begeleidt de commissie op verzoek van het college planindieners en ontwerpers gedurende het ontwerpproces;

g. voert de commissie op verzoek van het college vooroverleg met planindieners over een in te dienen aanvraag om een omgevingsvergunning;

h. adviseert de commissie op verzoek van het college over het stellen van maatwerkvoorschriften in verband met het uiterlijk van bouwwerken, de zorg voor cultureel erfgoed en andere zaken die de omgevingskwaliteit betreffen;

i. adviseert de commissie op verzoek van het college over het geven van beschikkingen op grond van regels in verordeningen op grond van artikel 149 van de Gemeentewet die een eis ten aanzien van de omgevingskwaliteit bevatten, te weten regels over reclame in de openbare ruimte, voorwerpen op of aan de weg, standplaatsvergunning, exploitatievergunning en ligplaatsvergunning.

Paragraaf 3. Aanwijzing van besluiten waarover verplicht advies moet worden gevraagd

Artikel 3. Verplichte advisering

Het college wint advies van de commissie in omtrent een te nemen beslissing als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder a, onderdelen 1° tot en met 3° en onder b.

Paragraaf 4. Samenstelling en inrichting

Artikel 4. Samenstelling

1. De commissie bestaat uit ten minste vier leden en maximaal zeven leden, de voorzitter daaronder begrepen. Bij incidentele afwezigheid van een lid wordt hij/zij vervangen door een deskundige met gelijkwaardig profiel uit het 'Register van plaatsvervangers' van de Stichting Mooi Noord-Holland.

2. De leden worden benoemd op persoonlijke titel op grond van de professionele deskundigheid die nodig is voor de advisering, alsmede op grond van maatschappelijke kennis en ervaring.

3. In afwijking van het tweede lid kan of kunnen een of meerdere burgerlid of burgerleden worden benoemd. Het burgerlid wordt benoemd op persoonlijke titel op grond van lokale maatschappelijke kennis en ervaring. Zij staan ingeschreven in de Basisregistratie Personen van de gemeente Heiloo.

4. De commissie telt gelet op artikel 17.9, eerste lid, van de wet enkele leden deskundig op het gebied van de monumentenzorg.

5. De disciplines die de leden in gezamenlijkheid vertegenwoordigen zijn: cultuurhistorie, bouw- en architectuurhistorie, restauratiearchitectuur, landschap, stedenbouw en architectuur.

6. De leden of hun plaatsvervangers maken geen deel uit van een bestuursorgaan van de gemeente Heiloo en zijn niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan van de gemeente Heiloo.

Artikel 5. Benoeming

1. De leden worden door de raad benoemd op basis van voordracht door het college.

2. De leden kunnen voor een termijn van ten hoogste vier jaar worden benoemd.

3. Herbenoeming van leden kan eenmaal voor ten hoogste vier jaar plaatsvinden.

4. Afgetreden leden zijn twee jaar na hun aftreden weer benoembaar.
5. De leden worden op eigen aanvraag ontslagen. Zij kunnen voorts door het college worden geschorst en door de raad worden ontslagen wegens ongeschiktheid, onbekwaamheid of op andere zwaarwegende gronden.
6. De raad mandateert de benoeming en het ontslag op eigen aanvraag van leden aan het college.

Artikel 6. Ondersteuning van de commissie

1. Het secretariaat van de commissie berust bij Stichting MOOI Noord-Holland.
2. Het secretariaat wordt bij de uitoefening van zijn taak rechtstreeks aangestuurd door de voorzitter.

Paragraaf 5. Advisering en standpuntbepaling

Artikel 7. Adviestermijn

1. Het college kan aangeven binnen welke termijn een advies wordt verwacht.
2. In geval het college geen termijn heeft gesteld brengt de commissie advies uit binnen een termijn van vier weken.

Artikel 8. Beraadslaging en standpuntbepaling

1. De vergaderingen waarin een of meer adviezen over een (concept)aanvraag om of een ontwerpbesluit voor een omgevingsvergunning door of namens de commissie worden vastgesteld zijn openbaar. De agenda voor de vergadering van de commissie wordt tijdig op een geschikte wijze bekendgemaakt. Op de agenda kan een (concept)aanvraag om of een ontwerpbesluit voor een omgevingsvergunning te allen tijde worden geagendeerd, daaronder in elk geval begrepen aanvragen met betrekking tot monumenten. Indien het college – al dan niet op verzoek van de aanvrager – een verzoek doet tot niet-openbare behandeling, dan dient het college daaraan klemmende redenen op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur ten grondslag te leggen. De openbaarheid geldt zowel voor de beraadslagingen, de beoordeling als de adviezen.
2. De aanvrager van de omgevingsvergunning of zijn gemachtigde heeft de mogelijkheid tot toelichting van de aanvraag ten overstaan van de commissie. Tijdens de beraadslagingen is er geen spreekrecht.
3. Over de uit te brengen adviezen wordt niet besloten dan in aanwezigheid van ten minste drie leden deskundig op het gebied waar de aanvraag betrekking op heeft. Over een advies over een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een monument of over een advies over een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit met betrekking tot een provinciaal of een gemeentelijk monument, wordt niet besloten dan in aanwezigheid van ten minste twee leden met deskundigheid op het gebied van de monumentenzorg.
4. Leden die als opdrachtgever, ontwerper of anderszins betrokken zijn bij de uitvoering van een activiteit waarvoor een aanvraag is gedaan waarover de commissie adviseert, onthouden zich van medewerking aan het desbetreffende advies en zijn tijdens de behandeling van en de besluitvorming over het advies niet in de vergadering aanwezig.
5. De geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 2:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de commissie en de daarvoor werkzame personen.

Artikel 9. Afdoening onder verantwoordelijkheid van de commissie

De commissie kan onverminderd het bepaalde in artikel 17.9, eerste lid, van de wet, de advisering over een aanvraag om een omgevingsvergunning of over de voorbereiding van een andere beschikking onder verantwoordelijkheid van de commissie overlaten aan een of meer daartoe aangewezen leden, of een subcommissie. Hiertoe neemt de commissie een mandaatbesluit.

Artikel 10. Adviseurs

1. De commissie kan zich voor het inwinnen van inlichtingen wenden tot daartoe door het college aangewezen ambtenaren van de gemeente.
2. De commissie kan zich doen bijstaan door andere personen, voor zover dat voor de vervulling van haar taak nodig is.
3. De in het eerste en tweede lid bedoelde personen kunnen op uitnodiging van de commissie als adviseur deelnemen aan de beraadslagingen.

Artikel 11. Verwerking van het advies

1. Het college kan, na heroverweging door de commissie, eenmaal per activiteit een second opinion inwinnen bij een gemeentelijke adviescommissie van een andere gemeente. Het stelt de commissie van het voornemen tot het plaatsen van die opdracht op de hoogte.
2. In geval het college een beschikking geeft in afwijking van het door de commissie uitgebrachte advies verzendt het een afschrift van die beschikking aan de commissie.

Paragraaf 6. Werkwijze

Artikel 12. Reglement van orde

1. De commissie stelt haar werkwijze binnen de kaders van deze verordening nader vast in een reglement van orde.
2. In het reglement van orde komt ten minste aan de orde:
 - a. de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de taakstelling, daaronder begrepen de wijze waarop het college advies vraagt en het advies ontvangt en waarbij de rol van de plantoelichter (ofwel de zaaktoelichter) van de gemeente wordt uitgelicht;
 - b. de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de adviestaak zoals genoemd in artikel 2, tweede lid onder c, waarbij de samenwerking tussen de commissie en het college bij de omgevingstafel en het integraal werkoverleg wordt uitgelicht;
 - c. de inrichting van een verkenning en een onderzoek ter plekke zoals genoemd in artikel 2, tweede lid onder d en de inrichting van het vooroverleg zoals genoemd in artikel 2, tweede lid, onder f;
 - d. de wijze waarop de agenda openbaar wordt gemaakt en de aanvrager en/of zijn gemachtigde worden uitgenodigd;
 - e. het vereiste quorum voor een besluitvormende vergadering, de vergaderorde en orde van de beraadslaging, waarbij er een onderscheid wordt aangebracht tussen de toelichtende fase waarin het spreekrecht wordt uitgeoefend en de beraadslagingen;
 - f. de notulering en dossiervorming waarbij aandacht wordt besteedt aan de oplossingsgerichte advisering en een begrijpelijke wijze van notulering;
 - g. de wijze waarop de adviezen openbaar worden gemaakt;
 - h. de instelling van subcommissies;
 - i. het aanwijzen van de voorzitter en zijn/haar taken;
 - j. de werkwijze bij afdoening onder verantwoordelijkheid van de commissie als bedoeld in artikel 9;
 - k. de selectie en voordracht van kandidaat-leden;
 - l. de ambtelijke toetscriteria en het Protocol bij de ambtelijke toetsing, zoals opgenomen in bijlage 1 en 2.
3. Het college draagt zorg voor bekendmaking van het door de commissie vastgestelde reglement van orde in het elektronisch gemeenteblad.

Artikel 13. Relatie met andere adviseurs

Bij het aanstellen van een adviseur op het gebied van de omgevingskwaliteit, niet zijnde een lid of een adviseur van de commissie draagt het college zorg voor een goede afstemming tussen de werkzaamheden van deze adviseur en de commissie.

Artikel 14. Vergoeding

De leden en de adviseurs als bedoeld in artikel 10, tweede lid, ontvangen van de Stichting MOOI Noord-Holland een vergoeding op basis van de contractuele verbintenis die zij hebben met de stichting. Stichting MOOI Noord-Holland brengt vervolgens kosten in rekening op grond van de dienstverleningsovereenkomst en de tariefregeling zoals door de gemeente overeengekomen met de Stichting MOOI Noord-Holland.

Paragraaf 7. Jaarverslag

Artikel 15. Jaarverslag

1. De commissie brengt jaarlijks verslag als bedoeld in artikel 17.9, zesde lid, van de wet uit van haar werkzaamheden in het voorafgaande kalenderjaar. Het conceptverslag is tijdig voor het definitieve verslag gereed. Na evaluatieoverleg met de portefeuillehouder wordt het definitieve verslag aangeboden aan de raad. Het verslag wordt zowel gepubliceerd op de website van de Stichting MOOI Noord-Holland als in een PDF-bestand aangeboden.

2. In het jaarverslag komt ten minste aan de orde:

- a. de wijze waarop toepassing is gegeven aan de kaders als bedoeld in artikel 17.9, derde lid, van de wet;
- b. de wijze waarop uitwerking is gegeven aan de openbaarheid van vergaderen;
- c. een evaluatie van de werkzaamheden;
- d. de aard van de beoordeelde plannen;
- e. de bijzondere projecten.

Paragraaf 8. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 16. Overgangsrecht

1. De op grond van de bouwverordening gemeente Heiloo en de Erfgoedverordening 2015 Gemeente Heiloo benoemde leden worden geacht te zijn benoemd op grond van dit besluit. De termijn van ten hoogste vier jaar als bedoeld in artikel 5, tweede lid, loopt vanaf de datum van de benoeming op grond van de bouwverordening gemeente Heiloo en de Erfgoedverordening 2015 Gemeente Heiloo.

2. Als voor de inwerkingtreding van de wet een aanvraag om een besluit is ingediend, blijft het oude recht, met betrekking tot de commissies op het gebied van welstand en monumentenzorg van kracht, met dien verstande dat de adviescommissie omgevingskwaliteit van de gemeente wordt geacht de in artikel 8 van de Woningwet, dan wel de in artikel 9.1, eerste lid, onder a, van de Erfgoedwet in samenhang met artikel 15 van de Monumentenwet 1988 bedoelde commissie te zijn.

3. Voor zover op grond van bestemmingsplannen die van rechtswege onderdeel gaan uitmaken van het omgevingsplan advies wordt verlangd van de eerder bestaande (advies)commissies, zoals de Heilooër Monumentencommissie (HMC), de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Heiloo (ARKH) en daarmee te vergelijken adviescommissies treedt op het moment van inwerkingtreding van deze verordening de adviescommissie omgevingskwaliteit in de plaats van de eerder bestaande commissies.

Artikel 17. Hardheidsclausule

In gevallen waarin deze verordening niet voorziet beslist de voorzitter in overleg met het college nadat de commissie is gehoord. In zwaarwegende gevallen beslist het college.

Artikel 18. Vervallen oude regeling

De regels met betrekking tot de commissie in de bouwverordening gemeente Heiloo en de Erfgoedverordening 2015 Gemeente Heiloo vervallen.

Artikel 19. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt tegelijk met de wet houdende regels over het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving (Omgevingswet) in werking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Heiloo 2024.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Heiloo in de openbare raadsvergadering van d.d. 27 november 2023.

G. A. Beeksmā
griffier

M. ten Bruggencate
voorzitter

Toelichting Verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Heiloo 2024

Algemeen

Met de Omgevingswet (hierna: de wet) die op 1 januari 2024 in werking treedt, wordt het stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien. De wet bundelt de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Belangrijk verbeterdoel van de nieuwe wet is een kader te bieden dat overheden meer afwegingsruimte biedt om doelen voor de leefomgeving te bereiken. “Decentraal, tenzij” is een belangrijk principe van de wet. Dit betekent dat taken en bevoegdheden in principe bij het lokale bestuur, zoals de gemeente liggen. Alleen indien het gaat om een nationaal of internationaal belang of als dat doelmatiger of doeltreffender is, stelt het Rijk regels.

Eén van de doelen van de wet is het bereiken van een goede omgevingskwaliteit (artikel 1.3 van de wet). Daarbij gaat het om het belang van aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap. Gemeenten hebben een grote vrijheid in de wijze waarop zij het doel van een goede omgevingskwaliteit willen bereiken. Dat geldt ook voor de rol van de gemeentelijke adviescommissie daarbij. Deze commissie is de opvolger van de voorgaande adviescommissies zoals de HMC, de ARKH en daarmee te vergelijken commissies. Een adequate invulling van de taak en de werkwijze van deze commissie draagt bij aan het doel van een goede omgevingskwaliteit.

Artikelsgewijs

Artikel 2. Taak en werkzaamheden

Eerste lid

Dit lid beschrijft de adviestaak in algemene zin; het adviseren van de raad en het college op het gebied van de omgevingskwaliteit als bedoeld in artikel 1.3 van de wet. De commissie adviseert dus niet over andere aspecten van de fysieke leefomgeving, zoals een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. De commissie geeft ook voorlichting over de doelstelling van een goede omgevingskwaliteit en over de werkzaamheden van de commissie zelf. De commissie baseert de voorlichting (net als haar concrete adviezen) op de vastgestelde beleidskaders (zoals de omgevingsvisie, het omgevingsplan en de beleidsregels over het uiterlijk van bouwwerken, bedoeld in artikel 4.19 van de wet).

Tweede lid

Onderdeel a

Dit betreft de advisering over aanvragen om een omgevingsvergunning of de advisering over een ontwerpbesluit als het college geen bevoegd gezag is. De commissie adviseert op verzoek van het college over een aanvraag voor:

1°. een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een monument

De wet definieert een rijksmonumentenactiviteit als volgt:

“een activiteit inhoudende het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een rijksmonument of een voorbeschermd rijksmonument of het herstellen of gebruiken daarvan waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht”.

De commissie adviseert niet over aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot archeologische rijksmonumenten. De commissie brengt advies uit met het oog op het behoud van cultureel erfgoed. Uitgangspunten daarbij zijn:

- het voorkomen van ontsiering, beschadiging of sloop van monumenten en archeologische monumenten;
- het voorkomen van verplaatsing van monumenten of een deel daarvan, tenzij dit dringend is vereist voor het behoud van die monumenten;
- het bevorderen van het gebruik van monumenten, zo nodig door wijziging van die monumenten, rekening houdend met de monumentale waarden; en
- het conserveren en in stand houden van archeologische monumenten, bij voorkeur in situ.

Dit volgt uit artikel 8.80 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) dat de beoordelingsregels voor de rijksmonumentenactiviteit bevat.

Voor rijksmonumentenactiviteiten met betrekking tot archeologische rijksmonumenten is de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: de Minister van OCW) aangewezen als advies- en instemmingsorgaan in de gevallen dat het college het bevoegd gezag is. Dit in verband met zijn verantwoordelijkheid voor de archeologische rijksmonumenten en met het landelijk overzicht en de vereiste specialistische kennis en ervaring die aanwezig zijn bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Ook is de Minister van OCW (mede) bevoegd tot toezicht en handhaving waar het gaat om archeologische rijksmonumenten. Behoud in situ (in de bodem) is hierbij het uitgangspunt.

De gemeenten spelen desalniettemin in de archeologie een cruciale rol. De afweging om archeologische monumenten in situ (in de bodem) dan wel ex situ (door ze op te graven) te behouden, wordt meestal door de gemeente gemaakt in het kader van het opstellen van het

omgevingsplan en de belangenafweging bij de specifieke omgevingsplanactiviteiten waaraan een archeologische onderzoeksplicht is gekoppeld. De gemeente is op grond van artikel 5.130 van het Bkl verplicht om bij het opstellen van het omgevingsplan rekening te houden met het belang van het behoud van cultureel erfgoed, waaronder (aantoonbaar te verwachten) van archeologische waarden. Daarbij kan de (aantoonbaar te verwachten) aanwezigheid van archeologische waarden van invloed zijn op onder meer de toedeling van functies aan locaties – bijvoorbeeld de keuze om geen parkeergarage toe te staan op een locatie met hoge archeologische waarde – of op de inhoud van in het omgevingsplan op te nemen beschermende regels of beoordelingsregels. De commissie kan hierover op grond van de andere onderdelen van dit artikel ongevraagd adviseren.

2°. een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een voorbeschermd gemeentelijk of provinciaal monument of een gemeentelijk of provinciaal monument, tenzij de gemeente (snel)toetsingscriteria heeft opgesteld voor ambtelijke toetsing.

In dit artikel is geregeld dat de commissie adviseert over omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot andere beschermde monumenten. Daarbij kan worden gedacht aan activiteiten zoals omschreven in artikel 3 en artikel 10 van de Erfgoedverordening 2015 Gemeente Heiloo.

De bescherming van provinciale monumenten gebeurt middels de provinciale verordening en instructieregels. Voor provinciale monumenten geldt instandhoudingsplicht, de gemeente ziet hierop toe en handhaaft hierop. De vergunningverlening voor provinciale monumenten valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Advisering door de gemeentelijke adviescommissie wordt vanuit de provincie ten zeerste aanbevolen.

De bescherming van monumenten of archeologische monumenten als gemeentelijk monumenten gebeurt door aan het monument of archeologisch monument in het omgevingsplan de functie-aanduiding gemeentelijk monument te geven. Met een voorbereidingsbesluit kan voorbescherming worden geboden aan een locatie waarvoor wordt overwogen deze de functie-aanduiding gemeentelijk monument te geven.

Uit de tenzij-bepaling in artikel 2, tweede lid, onderdeel a onder 2 blijkt dat kan worden afgeweken van het bepaalde in de eerste zin en wint het college derhalve geen advies in bij de commissie, indien de omgevingsplanactiviteit gevolgen heeft voor een gemeentelijk monument, mits de gemeente (snel)toetsingscriteria heeft opgesteld voor ambtelijke toetsing.

Overgangsrecht gemeentelijke monumenten

Het overgangsrecht in de wet en het Invoeringsbesluit Omgevingswet regelt dat er bij het inwerkingtreden van de wet een vergunningplicht geldt voor activiteiten met betrekking tot gemeentelijke monumenten en voorbeschermd gemeentelijke monumenten die nog op grond van de Erfgoedverordening 2015 Gemeente Heiloo zijn aangewezen. De regels uit die verordening blijven gelden tot het moment dat dit onderwerp in het nieuwe deel van het omgevingsplan is geregeld. Dit volgt uit de artikelen 22.4 en 22.8 van de wet en artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet in samenhang met artikel 22.2 van het omgevingsplan (bruidsschat). De in de Erfgoedverordening 2015 Gemeente Heiloo opgenomen vergunningplicht geldt als een verbod op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet om zonder omgevingsvergunning een omgevingsplanactiviteit te verrichten.

3°. een omgevingsplanactiviteit in geval de commissie in het omgevingsplan als adviseur is aangewezen, daaronder in elk geval begrepen een omgevingsplanactiviteit waarbij een beschermd dorpsgezicht, stolp, een pand met waarde cultuurhistorie, beeldbepalend of karakteristiek zijn betrokken die op de cultuurhistorische waardenkaart of in het omgevingsplan zijn aangegeven, tenzij de gemeente (snel)toetsingscriteria heeft opgesteld voor ambtelijke toetsing.

De raad kan op grond van artikel 16.15, tweede lid, van de wet in het nieuwe deel van het omgevingsplan bepalen in welke gevallen een advies verplicht is. Dit kan per gebied of per type activiteit of bouwwerk verschillen. Zolang nog geen gevallen zijn aangewezen, zet het college het bestaande beleid met betrekking tot het vragen van commissieadvies voort. Onder het tijdelijke omgevingsplan wordt dan ook de huidige werkwijze aangehouden. Het college vraagt daarom onder meer om advies indien er sprake is van een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een beschermd dorpsgezicht, stolp, pand met waarde cultuurhistorie, beeldbepalend of karakteristiek (en daarmee te vergelijken zaken) zoals beschreven in het omgevingsplan.

Omdat het omgevingsplan ook bij een projectbesluit of een voorbereidingsbesluit kan worden gewijzigd, brengt dit mee dat ook Gedeputeerde Staten, het dagelijks bestuur van het Waterschap en de Minister van OCW de commissie als adviseur in het omgevingsplan kunnen aanwijzen. Regels over de aanwijzing van de commissie als adviseur kunnen ook onderdeel zijn van de voorbeschermingsregels waarmee een voorbereidingsbesluit het omgevingsplan wijzigt. Overigens betekent dit niet dat de commissie daarmee ook formeel adviesorgaan van die andere bestuursorganen wordt. Als het college geen bevoegd gezag is voor de aanvraag om een omgevingsvergunning maar adviseur, is de commissie ook adviseur en richt het advies van de commissie zich tot het college in plaats van het bevoegd gezag (artikel 4.22 van het Omgevingsbesluit).

Uit de tenzij-bepaling in artikel 2, tweede lid, onderdeel a onder 2 blijkt dat kan worden afgeweken van het bepaalde in de eerste zin en wint het college derhalve geen advies in bij de commissie, indien de omgevingsplanactiviteit gevolgen heeft voor een gemeentelijk monument, mits de gemeente (snel)toetsingscriteria heeft opgesteld voor ambtelijke toetsing.

4°. een andere activiteit in geval het college een advies nodig acht met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit, met uitzondering van de kleine (ver)bouwplannen die in aanmerking komen voor en voldoen aan de sneltoetscriteria benoemd in hoofdstuk 2 in deel B van de nota Omgevingskwaliteit gemeente Heiloo.

Dit onderdeel is gelijkwaardig aan de huidige zogenoemde “kan-bepaling” over de welstandsadvisering in artikel 6.2, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht. Het college kan – voor zover dat in het omgevingsplan niet anders is geregeld – op grond daarvan zelf bepalen of zij een advies inwinnen bij de commissie.

De beoordeling van de omgevingsplanactiviteit bouwen door de commissie

De commissie geeft advies indien er sprake is van een omgevingsplanactiviteit in het geval nog sprake is van een omgevingsplan van rechtswege. Bij de beoordeling van de omgevingsplanactiviteit bouwen wordt het uiterlijk van bouwwerken beoordeeld conform de nota Omgevingskwaliteit gemeente Heiloo. De plannen die in aanmerking komen voor en voldoen aan de sneltoetscriteria benoemd in hoofdstuk 2 in deel B van deze nota worden niet beoordeeld door de commissie. Indien niet wordt voldaan aan de sneltoetscriteria of bij twijfel over de toepasbaarheid, betekent dat niet dat een bouwplan wordt afgewezen; het zal dan worden voorgelegd aan de commissie.

Bij het beoordelen van een bouwplan volgt de commissie de beoordelingsregels die in het omgevingsplan staan. De beoordelingsregels geven aan onder welke voorwaarden de vergunning kan worden verleend of geweigerd. Het gaat hierbij zowel om regels over het bouwwerk zelf als zijn relatie tot de omgeving en de te verwachten ontwikkeling daarvan. Bijvoorbeeld de bouwhoogte, de bouwmassa, het maximale bebouwingsoppervlak, de aanwijzing van bouwvlakken, de situering op de bouwvlakken, de karakteristiek van de bebouwing, en het uiterlijk van bouwwerken zoals vastgelegd in de beleidsnota.

De wet biedt de gemeente een kans om te zorgen voor een betere inbedding en aansluiting van welstandsaspecten binnen het ruimtelijke kwaliteitsbeleid. Het streven naar een goede omgevingskwaliteit als bedoeld in artikel 1.3 van de wet is daarbij het overkoepelende doel. Daarom is de advisering niet beperkt tot ingrepen aan beschermde monumenten en het uiterlijk van bouwwerken. De commissie adviseert zowel over de toepassing van de regels in het omgevingsplan zelf (zoals de mogelijkheid tot “binnenplanse” afwijkingen), als over de toepassing van de beleidsregels over het uiterlijk van bouwwerken. Dit gebeurt vanuit het doel van een goede omgevingskwaliteit.

Onderdeel b

De Minister van OCW vraagt ingevolge de Erfgoedwet altijd advies aan het college van de gemeente waar een monument of archeologisch monument zich bevindt, alvorens te besluiten het aan te wijzen als rijksmonument. In dat geval is de commissie adviseur van het college.

Onderdeel c

De commissie is ook adviseur in geval het college het voornemen heeft een monument of archeologisch monument aan te wijzen als gemeentelijk monument (door de locatie de functie-aanduiding gemeentelijk monument te geven), of bij wijziging of intrekking van een bestaande aanwijzing tot gemeentelijk monument. Dit geldt ook voor het aanwijzen, wijzigen of intrekken van andere functie-aanduidingen die betrekking hebben op cultureel erfgoed, zoals het aanwijzen van beeldbepalende of karakteristieke panden. Op basis van dit onderdeel adviseert de commissie tevens op het verzoek van het college over het door de provincie aan een locatie geven, wijzigen of intrekken van de functie-aanduiding provinciaal monument ingevolge de vigerende Omgevingsverordening van de provincie Noord-Holland.

Onderdeel d

Dit onderdeel geeft invulling aan de mogelijkheid als bedoeld in artikel 17.9, tweede lid, van de wet om de commissie in te schakelen bij het ontwikkelen van beleid voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Zoals hierboven vermeld gaat het uitsluitend om beleid op het gebied van de omgevingskwaliteit.

Onderdeel e

Dit onderdeel betreft de opgavegerichte advisering in verband met een verkenning of een onderzoek ter plekke van een mogelijk bestaande of toekomstige opgave.

In geval van een verkenning in het kader van een projectprocedure of projectbesluit als bedoeld in artikel 5.48, tweede lid, van de wet onderzoekt het bevoegd gezag de mogelijke oplossingen voor een opgave. Door de verkenning van het bevoegd gezag inzichten verkrijgen in:

- de aard van de opgave,
- de relevante ontwikkelingen voor de fysieke leefomgeving, en
- de mogelijke oplossingen voor die opgave. Hieronder vallen ook de oplossingen die anderen aandragen en waarvan het bevoegd gezag na beoordeling ervan besluit deze mee te nemen in de verkenning.

Burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen van het Rijk en de provincie die een mogelijke oplossing hebben aangedragen, kunnen aan het college vragen een deskundige instantie als de commissie over hun oplossing te raadplegen. Het college kan ook zelf advies vragen over de aangedragen oplossingen voor de opgave.

De laatste zinsnede van dit onderdeel geeft aan dat ook als er geen sprake is van een projectprocedure of projectbesluit het college aan de commissie advies kan vragen in het kader van een verkenning of een onderzoek ter plekke van een mogelijk bestaande of toekomstige opgave in de fysieke leefomgeving.

Onderdeel f

Dit onderdeel betreft de ontwerpgerichte advisering. Deze taak heeft geen betrekking op het adviseren over door het college op aanvraag te nemen besluiten, maar op het informeren en begeleiden van planindieners en ontwerpers gedurende het ontwerpproces, met het doel een hoogstaande stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit te bereiken. Dit onderdeel biedt de mogelijkheid om in een specifiek geval de commissie of een lid van de commissie te belasten met of te betrekken bij deze taak.

Onderdeel g

Vooroverleg bij een vergunningaanvraag wordt in de wet niet gereguleerd. De bestaande praktijk kan op grond van dit onderdeel worden voortgezet. Het belang van een goed vooroverleg neemt toe, aangezien het vereiste van onlosmakelijke samenhang vanuit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) niet is overgenomen in de wet. De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor de beschikking over de vereiste vergunningen. Het is aan de initiatiefnemer om de verschillende eisen op elkaar af te stemmen. Vooral bij complexe projecten is vooroverleg van groot belang.

Onderdeel h

In dit onderdeel is bepaald dat de commissie ook adviseur kan zijn bij het stellen van maatwerkvoorschriften in verband met het uiterlijk van bouwwerken, de zorg voor cultureel erfgoed (en werelderfgoed) en andere zaken die de omgevingskwaliteit betreffen.

De aanschrijvingsbevoegdheid als bedoeld in artikel 13a van de Woningwet in geval van een bouwwerk dat in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand, is opgenomen in de bruidsschat als bedoeld in artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Dit in de vorm van een bevoegdheid tot stellen van maatwerkvoorschriften (zie artikel 22.7 in samenhang met artikel 22.4 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan).

De specifieke zorgplicht voor rijksmonumenten verplicht initiatiefnemers om maatregelen te nemen om het beschadigen of vernielen van (voorbeschermd) rijksmonumenten te voorkomen. Een activiteit hoeft daarbij niet gericht te zijn op een rijksmonument. Het is voldoende dat een activiteit in de fysieke leefomgeving effect heeft op dat rijksmonument. Een voorbeeld hiervan is het bouwen van een tunnel, waardoor een rijksmonument kan verzakken. De regels voor de specifieke zorgplicht staan in hoofdstuk 13 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De gemeente kan op grond daarvan maatwerkvoorschriften opleggen.

Onderdeel i

De meeste regels over de fysieke leefomgeving uit de gemeentelijke verordeningen komen niet in het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Het gaat bijvoorbeeld om de regels over objecten in de openbare ruimte in de Algemene plaatselijke verordening Heiloo 2022, zoals regels omtrent reclame in de openbare ruimte of regels omtrent voorwerpen op of aan de weg. De gemeente kan deze regels tot het einde van de overgangsfase (tot 1 januari 2032) omzetten naar het nieuwe deel van het omgevingsplan. Op grond van dit onderdeel kan het college ook op basis van deze verordeningen advies vragen aan de commissie, ook al zijn de regels nog niet omgezet naar het omgevingsplan. De werking van dit onderdeel vervalt automatisch als (een deel van) het nieuwe omgevingsplan wordt vastgesteld.

Artikel 3. Verplichte advisering

Dit artikel sluit aan op de verplichte adviezen op grond van artikel 17.9 van de wet.

Artikel 4. Samenstelling

Eerste lid

Dit lid geeft invulling aan artikel 17.7, eerste lid, van de wet, waarin is bepaald dat de raad het aantal leden vaststelt. Voor incidentele afwezigheid, zoals door korte ziekte of vakantie, wordt door Stichting MOOI Noord-Holland een plaatsvervanger aangewezen, zodat de commissie ook kan functioneren wanneer één of meer vaste leden zijn verhinderd. Als een lid structureel afwezig is, moet de raad een vaste plaatsvervanger benoemen.

Tweede lid

Dit lid geeft aan dat de leden als deskundigen en dus op persoonlijke titel en op grond van hun persoonlijke kwalificaties worden benoemd. Hun lidmaatschap is niet afhankelijk van het bekleden van een bepaalde functie of het hebben van een bepaalde hoedanigheid. De leden vertegenwoordigen geen bijzondere belangen. Dat betekent bijvoorbeeld dat belangenorganisaties op het gebied van de omgevingskwaliteit geen vertegenwoordigers in de commissie hebben. De leden zullen hun functie onafhankelijk dienen uit te oefenen. Daartegenover staat dat benoeming niet achterwege zal blijven enkel vanwege het lidmaatschap van een bepaalde groepering of het bekleden van een bepaalde bestuurlijke of maatschappelijke functie. Daarnaast beschikken de leden over inzicht in maatschappelijke verhoudingen op grond van maatschappelijke kennis en ervaring.

Derde lid

Dit lid voorziet in de mogelijkheid om burgerleden te benoemen, dit is geen vereiste. Voor deze leden geldt de eis van inzicht in de lokale maatschappelijke verhoudingen op grond van hun lokale maatschappelijke kennis en ervaring. Zij dienen ingeschreven te staan in de Basisregistratie Personen van de gemeente Heiloo om daarmee de lokale binding te garanderen.

Vierde lid en vijfde lid

Deze leden zien toe op de deskundigheidsgebieden die in de commissie vertegenwoordigd moeten zijn. De wet schrijft voor dat binnen de commissie enkele leden deskundig dienen te zijn op het gebied van monumentenzorg, en dat die in ieder geval worden betrokken bij de advisering over een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een monument. Volgens de Memorie van toelichting dient de commissie ten minste over deskundigheid op het gebied van cultuurhistorie, bouw- en architectuurhistorie, restauratiearchitectuur, landschap en stedenbouw te beschikken (Kamerstukken II 2015-2016, 33962, nr. 3, p. 581). In aanvulling hierop is de deskundigheid aangevuld met architectuur. Het is mogelijk dat één persoon meerdere disciplines in zich verenigt.

Zesde lid

Dit lid zorgt voor een aanscherping van de wettelijke eis van onafhankelijkheid ten opzichte van het gemeentebestuur. Artikel 17.8 van de wet stelt slechts als eis, dat de leden van het gemeentebestuur geen lid zijn van een gemeentelijk adviesorgaan.

Artikel 5. Benoeming

Eerste lid tot en met vierde lid

Deze leden hebben betrekking op de benoemingstermijn als bedoeld in artikel 17.7, eerste lid, van de wet. Het eerste lid regelt de benoeming voor de eerste termijn. Het tweede lid ziet toe op de duur van de benoemingstermijn, terwijl het derde lid de herbenoeming regelt. Voorheen was een benoemingstermijn van drie jaar wettelijk verplicht. In samenspraak met de commissie is gekozen voor een termijn van vier jaar. In het derde lid is de mogelijkheid opgenomen om leden twee jaar na hun aftreden opnieuw te benoemen.

Vijfde lid

Dit lid regelt schorsing en ontslag. De wet bepaalt dat de raad de leden benoemt en ontslaat (artikel 17.7, tweede lid, van de wet). Het is vanzelfsprekend dat leden op eigen aanvraag worden ontslagen. Zij kunnen verder worden geschorst en ontslagen wegens ongeschiktheid, onbekwaamheid of op andere zwaarwegende gronden.

Zesde lid

Op grond van dit lid mandateert de raad de benoeming en het ontslag op eigen aanvraag van leden aan het college. De raad kan op grond van de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht het benoemen en ontslaan op eigen aanvraag van de leden van de gemeentelijke adviescommissie aan het college overlaten. Gelet op het verschil tussen delegatie en mandaat, wordt het advies van de VNG gevolgd om te kiezen voor mandatering. Mandatering doet het meeste recht aan de centrale rol die de gemeenteraad vervult bij de onafhankelijke advisering over de omgevingskwaliteit in de gemeente. De raad kan het mandaat te allen tijde intrekken (artikel 10:8 Awb). Voor het ontslaan van leden valt alleen het ontslag op verzoek van de leden zelf (bijvoorbeeld vanwege verhuizing) onder het mandaat. Deze verdeling doet recht aan de onafhankelijkheid van advisering over omgevingskwaliteit. De commissie houdt een rechtstreekse verantwoordingsplicht aan de raad, namelijk de jaarverslagplicht. Dit is een indicatie dat een sterke democratische legitimatie gewenst wordt geacht. Daarom wordt gekozen voor mandatering, maar geen delegatie.

Artikel 6. Ondersteuning van de commissie

Ingevolge het eerste lid wordt de commissie bijgestaan door een secretariaat dat berust bij Stichting MOOI Noord-Holland. Het tweede lid borgt dat het secretariaat slechts door de belangen van de commissie wordt geleid.

Artikel 7. Adviestermijn

In de wet is geen termijn gesteld waarbinnen de commissie moet adviseren. Daarom kan het college op grond van het eerste lid aangeven binnen welke termijn een advies wordt verwacht. Deze termijn mag volgens artikel 3:6 Awb niet zodanig kort zijn, dat de commissie zijn taak niet meer kan vervullen. Het college kan bij de bepaling van de termijn onderscheid maken tussen diverse aanvragen, zoals de adviestermijn van vier weken in de inmiddels vervallen artikel 12, tweede lid, van de Erfgoedverordening 2015 Gemeente Heiloo omtrent een aanvraag met betrekking tot een gemeentelijk monument of de adviestermijn van vier weken in de inmiddels vervallen artikel 9.5, eerste lid, van de bouwverordening gemeente Heiloo omtrent een aanvraag met betrekking tot bouwen. In het tweede lid is bepaald dat het college ook kan afzien van het stellen van een termijn. In dat geval geldt een termijn van vier weken.

Indien geen advies wordt uitgebracht binnen de genoemde adviestermijn, staat dit de besluitvorming door het college niet in de weg (artikel 3:6, tweede lid, van de Awb)

Artikel 8. Beraadslaging en standpuntbepaling

Eerste lid

Dit lid is een nadere regeling van uitwerking van de wettelijke eis van openbaarheid als bedoeld in artikel 17.9, vijfde lid, van de wet. Tevens regelt dit lid dat de agenda van de commissie tijdig en op een voor iedereen toegankelijke wijze bekend wordt gemaakt. Ten slotte kan het college in afwijking van de wettelijke eis van openbaarheid beslissen een agendapunt niet openbaar te behandelen.

Een verzoek om niet-openbare behandeling kan afkomstig zijn van de aanvrager, maar ook van een belanghebbende. Het college dient in dat geval aan een verzoek tot niet-openbare behandeling een met klemmende redenen gemotiveerd besluit op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur ten grondslag te leggen.

Tweede lid

Uit artikel 4:7 van de Awb volgt de beperkte verplichting dat de mogelijkheid tot toelichting van een plan ten overstaan van de commissie dient te worden geboden aan de aanvrager van de omgevingsvergunning. Anderen hebben geen spreekrecht.

Het spreekrecht is van invloed op het tijdstip waarop de vergadering van de commissie wordt aangekondigd. Dat tijdstip moet dan zodanig worden gekozen dat eventuele sprekers voldoende tijd hebben om zich op de vergadering voor te bereiden. De regeling van dit spreekrecht wordt opgenomen in het reglement van orde (zie artikel 12).

De verplichting tot openbaar vergaderen heeft betrekking op de vergaderingen waarin het advies op de aanvraag voor een omgevingsvergunning of op een voorgenomen beschikking formeel wordt vastgesteld. Het is niet verplicht voor informeel vooroverleg of bij de beleidsgerichte, opgavegerichte of ontwerpgerichte advisering. De potentiële initiatiefnemer kan in het stadium van vooroverleg gebaat zijn met beslotenheid. Openbaarheid zou dan remmend op het vooroverleg kunnen werken, terwijl uit oogpunt van de korte planprocedure vooroverleg stimulering verdient.

Derde lid

Dit lid ziet erop toe dat in de vergadering voldoende leden aanwezig zijn, zodat een deskundig oordeel kan worden gevormd. Het borgt ook de eis dat enkele leden die deskundig zijn op het gebied van de monumentenzorg in ieder geval worden betrokken bij de advisering over een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit (artikel 17.9, eerste lid, van de wet) of een omgevingsplanactiviteit met betrekking tot een provinciaal monument of gemeentelijk monument.

Vierde lid

Met deze bepaling wordt verstrengeling van belangen tegengegaan.

Vijfde lid

Dit lid verwijst naar de Awb die uitvoerders van wetten een geheimhoudingsplicht oplegt ten aanzien van gegevens waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijs moeten vermoeden. Op grond van artikel 2:5, tweede lid, van de Awb is de plicht tot geheimhouding ook van toepassing op instellingen die een wettelijke taak uitvoeren. Daaronder vallen ook adviesorganen. Dit lid plaatst buiten twijfel dat de geheimhoudingsplicht ook op de commissie en de daarvoor werkzame personen van toepassing is.

Artikel 9. Afdoening onder verantwoordelijkheid van de commissie

Dit artikel geeft de mogelijkheid om de advisering namens de commissie over te laten aan een of meer leden, al dan niet in een vaste samenstelling als subcommissie. De commissie blijft verantwoordelijk voor het advies. Een goede omschrijving van de volmacht is nodig om aan het advies een doorslaggevende betekenis toe te kennen. Dit wordt opgenomen in het reglement van orde (artikel 12). Daarbij moet wel rekening worden gehouden met de wettelijke eis dat enkele leden die deskundig zijn op het gebied van de monumentenzorg in ieder geval worden betrokken bij de advisering over een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit (artikel 17.9, eerste lid, van de wet).

De commissie kan ervoor kiezen de volmacht te beperken tot de plannen met relatief geringe ruimtelijke betekenis, of plannen waar gelet op meer dan één vergelijkbare gevallen de mening van de commissie als bekend mag worden verondersteld. Een ruimere volmacht is mogelijk indien de betrokken leden of de subcommissies volledig beschikken over de professionele deskundigheid die in een specifiek geval nodig is voor de advisering (bijvoorbeeld deskundig op het gebied van cultuurhistorie, bouw- en architectuurhistorie, restauratiearchitectuur, landschap, stedenbouw, architectuur en archeologische monumentenzorg). Ook hier blijft gelden de wettelijke eis dat enkele leden die deskundig zijn op het gebied van de monumentenzorg in ieder geval worden betrokken bij de advisering over een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit (artikel 17.9, eerste lid, van de wet).

Artikel 10. Adviseurs

Dit artikel geeft de commissie de bevoegdheid zich ten behoeve van de advisering te laten voorlichten door ambtenaren (eerste lid) of door externe deskundigen (tweede lid). Een ambtenaar of een andere deskundige kan ingevolge het derde lid op uitnodiging van de commissie aanwezig zijn bij de vergaderingen of als adviseur deelnemen aan de beraadslagingen.

Deze regeling sluit aan op de gegroeide praktijk, waarbij de commissies afhankelijk van de behoefte, specifieke adviseurs inschakelen, bijvoorbeeld een specialist op het gebied van historische interieurs of een specialist op het gebied van duurzaam bouwen.

Artikel 11. Verwerking van het advies

Eerste lid

Dit lid ziet toe op het vragen van een second opinion aan een gemeentelijke adviescommissie van een andere gemeente in geval het college zich niet kan verenigen met het heroverwogen advies van de commissie. Om oneindig ‘shoppen’ te voorkomen is dit slechts één keer per activiteit toegestaan.

Een advies van de commissie dat voldoet aan de wettelijke eisen van zorgvuldigheid en motivering als bedoeld in artikel 17.9, derde lid, van de wet, behoeft in beginsel geen nadere motivering. Een nadere motivering is wel vereist in geval een aanvrager of een derde-belanghebbende een contra-advies heeft overgelegd, dan wel gemotiveerd aanvoert dat het advies in strijd is met de geldende beoordelingscriteria (zie bijvoorbeeld de uitspraak van 6 mei 2009, ECLI:NL:RVS:2009:BI2952).

Tweede lid

Dit lid is opgenomen met het oog op een goede vervulling van de adviestaak. Daarvoor is nodig dat de commissie voortdurend inzicht heeft in hoe het college omgaat met de uitgebrachte adviezen.

Artikel 12. Reglement van orde

Eerste lid

De commissie stelt een reglement van orde vast.

Tweede lid

Dit lid geeft aan welke onderwerpen in ieder geval in het reglement van orde worden opgenomen.

Derde lid

Dit lid regelt de bekendmaking van het reglement van orde. Het college zorgt voor de aparte bekendmaking van het reglement van orde met een goede verwijzing naar deze verordening.

Artikel 13. Relatie met andere adviseurs

Dit artikel regelt een goede afstemming tussen de werkzaamheden van andere adviseur(s) op het gebied van de omgevingskwaliteit en de commissie.

Artikel 14. Vergoeding

Dit artikel regelt de vergoeding die de leden en de adviseurs, als bedoeld in artikel 10, tweede lid, ontvangen. De basis wordt gevormd door de overeenkomst met stichting MOOI Noord-Holland.

Artikel 15. Jaarverslag

Het jaarverslag als bedoeld in artikel 17.9, zesde lid, van de wet kan voor de raad aanleiding zijn voor bijstelling van het gemeentelijk beleid. De commissie kan naar aanleiding van de verrichte werkzaamheden beleidsaanbevelingen doen. Bijvoorbeeld over de in het omgevingsplan op te nemen beoordelingscriteria met betrekking tot de omgevingskwaliteit. De gegroeide praktijk dat het jaarverslag na een evaluatiegesprek met de portefeuillehouder wordt aangeboden aan de raad is overgenomen in deze verordening.

De specifieke bepalingen over het jaarverslag van het college zijn onder de wet vervallen. In verband met de politieke verantwoordelijkheid voor de omgevingskwaliteit heeft het college het voornemen om de bestaande praktijk van verantwoording en terugkoppeling voort te zetten en deze mee te nemen in de verplichte evaluatierapportage over de uitvoering van het omgevingsrecht aan de raad. In deze evaluatierapportage kan bijvoorbeeld aandacht worden besteed aan hoe is omgegaan met de adviezen van de commissie en aan het (tijdig) inwinnen en ontvangen van advies binnen de afdoeningstermijn. Daarnaast wordt de werking van deze verordening ten minste éénmaal in de vier jaar samen met de commissie geëvalueerd.

Artikel 16. Overgangsrecht

Eerste lid

Op grond van dit lid gaan de bestaande leden van de welstands- en monumentencommissies en daarmee te vergelijken commissies, zonder aparte benoemingsbesluiten over naar de commissie. In de eerder bestaande commissies benoemde leden worden voor de duur van hun resterende termijn automatisch lid van deze commissie.

Tweede lid

Dit lid regelt dat aanvragen ingediend voor het inwerkingtreden van deze verordening volgens het oude recht door de commissie worden afgedaan.

Derde lid

Op grond van dit lid neemt de commissie de adviestaken over van de eerder bestaande (advies)commissies, zoals de HMC, de ARKH en daarmee te vergelijken adviescommissies, niet zijnde (individuele) deskundige(n) als landschapsdeskundige, voor zover op grond van bestemmingsplannen advies wordt verlangd die van rechtswege onderdeel gaan uitmaken van het omgevingsplan.

Artikel 18. Vervallen oude regeling

Alleen de regels met betrekking tot de commissies in de bouwverordening gemeente Heiloo en de Erfgoedverordening 2015 Gemeente Heiloo vervallen op grond van dit lid.

Artikel 19. Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel bepaalt het tijdstip van inwerkingtreding en de citeertitel van deze verordening.

Bijlage 1, bij artikel 12 lid 1 onderdeel I

(Uitgangspunten voor het vragen van advies aan de commissie)

advies door of namens* de onafhankelijke commissie:	Bijna welstandsvrij alleen excessenregeling	basis/regulier /luw welstandsniveau	bijzonder welstandsniveau	Monumenten / beschermde gezichten
advies wordt gevraagd bij de gevallen genoemd de Verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Heiloo 2024	alleen bij exces			
behalve (dit betekent dat er een ambtelijke toetsing plaatsvindt, volgens bijlage 2, Protocol ambtelijke toets)				
bij aanvragen voor plannen die positief beoordeeld kunnen worden op basis van de (sneltoets)criteria, zoals omschreven in de nota Omgevingskwaliteit Heiloo	x	x	x	
bij alle aanvragen gelijk aan een aangewezen trendsetter of standaardplan of gelijk aan een eerder op of bij hetzelfde bouwblok goedgekeurd plan	x	x	x	
bij alle aanvragen die door of namens de commissie eerder een 'niet akkoord, tenzij' advies hebben gekregen en conform de opmerkingen (absolute objectieve criteria) zijn uitgewerkt	x	x	x	x
bij alle aanvragen die door of namens de commissie eerder een 'akkoord op hoofdlijnen' advies hebben gekregen en identiek aan de tekeningen van de conceptaanvraag zijn uitgewerkt	x	x	x	x
bij toezicht van welstandsaspecten die vallen binnen de sneltoetscriteria bij eerder afgegeven omgevingsvergunning	x	x	x	
bij toezicht van welstandsaspecten die vallen binnen vergunningsvrij bouwen bij eerder afgegeven omgevingsvergunning	x	x	x	
bovendien wordt een advies aan de onafhankelijke commissie gevraagd:				
bij alle aanvragen die ambtelijk niet goedgekeurd kunnen worden	x	x	x	x
wanneer de aanvrager daarom vraagt	x	x	x	x
bij toezicht van welstandsaspecten die niet voldoen aan de sneltoetscriteria of vergunningsvrij bouwen bij eerder afgegeven omgevingsvergunning	x	x	x	x
bij (mogelijke) aanschrijving bestaande bouwwerken vanwege ernstige strijd met redelijke eisen van welstand	x	x	x	x
bij gevallen van bezwaar, beroep of verzoek tot heroverweging	x	x	x	x

*Namens de commissie kan bijvoorbeeld betrekking hebben op een gemandateerd commissielid dat kleine plannen afdoet of een door de commissie gemandateerd previsor, supervisor of kwaliteitsteam lid.

Bijlage 2, Protocol ambtelijke toets

1. Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen bepalen burgemeester en wethouders of advisering door de adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Heiloo noodzakelijk is. Burgemeester en wethouders hanteren hierbij de uitgangspunten zoals vastgesteld in bijlage 1 bij het reglement van orde op de adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Heiloo.
2. Burgemeester en wethouders wijzen de ambtenaren met de volgende functie aan die namens haar de welstandsbeoordeling kunnen uitvoeren:
medewerker Vergunningen (Wabo).

Deze ambtenaren kwalificeren zich door opleiding en ervaring om aanvragen te beoordelen op redelijke eisen van welstand.

3. Indien een ambtenaar in enige vorm betrokken is bij een te beoordelen aanvraag maakt de ambtenaar deze betrokkenheid tijdig kenbaar en wordt de aanvraag door een collega beoordeeld of aan de adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Heiloo voorgelegd.
4. Het geven van een mondelinge toelichting door de aanvrager is mogelijk volgens artikel 8 van de Verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Heiloo 2024.
5. De ambtenaar motiveert zijn oordeel schriftelijk op basis van door de gemeenteraad vastgestelde welstandscriteria.
6. De ambtenaar draagt zorg voor de administratieve afhandeling van het welstandsoordeel en maakt daarvoor gebruik van MOOI DARS van de stichting MOOI Noord-Holland.
7. Indien de ambtenaar overleg met de adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Heiloo noodzakelijk acht, is hij of zij hiertoe gemachtigd. Voorafgaand aan het overleg geeft de ambtenaar aan of het gaat om collegiaal overleg of om een formele adviesvraag.
8. Indien een plan eerder ambtelijk beoordeeld is en daarna alsnog aan de adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Heiloo wordt voorgelegd, stelt de betreffende ambtenaar de commissie op de hoogte van het verloop van de beoordeling. De commissie beoordeelt het plan vervolgens op haar eigen wijze, op basis van het gemeentelijk beleid. De commissie is niet gehouden aan de uitkomst van de ambtelijke beoordeling.